

SETMANA SANTA CAMPRODON 2015

Processó dels Sants Misteris
Vint-i-vuitena memòria

President

Mn. Josep Sala

Sotspresident

Marc Navarro i Moya

Secretària

Geni Bueno i Prast

Tresorer

Lluís Bassagaña i Sánchez

Regidor de Cultura

Xavi Guitart i Cano

Vocals

Miluca García i García

Pilar Ruat i Ribas

Esther Vilà i Solsona

Sara Creixans i Danés

Laia Domingo i Mansilla

Material

Josep Claret i Gratacós

Secció Tropa

Josep Mª Colomer i Vila

Marià Morer i Montllor

Francesc Vila i Corbella

Edita

Associació dels Sants Misteris

Col·laboren

Ajuntament de Camprodon

Consell Comarcal del Ripollès

Fotografies

Foto portada i cartell: Boi Buxasas

Pilar Ruat

Miluca García

Xavi Guitart

Foto Estudi Sònia

Mancomunitat de la Vall

Tiratge d'aquesta edició

2.000 exemplars

Impremta i disseny gràfic

Impremta Aubert

Dipòsit legal

GI-550-95

Col·laboradors revista

Sílvia Rigat

Guiomar Rovelló

Marià Anglada

EDITORIAL

Demà, el mes vinent, l'any que ve...

Amics i amigues, veïns i veïnes de Camprodon... Un any més... ja tenim ben a prop la Processó dels Sants Misteris de Camprodon... i semblava que era ahir que estàvem pensant què escriure per a la revista del 2014... i ja ha passat un any i ara estem pensant en la del 2015...

El temps en passat, en present, en futur... Quants plans tenim pendants? Quantes coses diem que farem demà o el mes vinent o l'any que ve? Amb tendència solem dir i en futur... quan tingui temps faré, aniré, ajudaré, compartiré, aportaré, etc.

Tots i totes, pel sol fet de la condició humana estem exposats al temps. Quants discursos de present que parlen sobre el passat, sobre el futur... en aquests dies sentim a dir que si la crisi econòmica ja ha passat, que si al llarg d'aquest any l'economia es recuperarà, que l'atur havia augmentat i es preveu que baixi en els propers temps... passat i futur... i el present?

Nosaltres no som ningú per parlar sobre la crisi, sobre la situació de cadascú, sobre si l'economia es recupera... ja que cadascú viu en la seva pròpia pell la seva realitat... una realitat que tots i totes compartim en el que sigui el nostre entorn social i en aquest present.

El que sí podem afirmar és que el passat, ens agradi més o menys, ja l'hem viscut i que el futur està per venir... i que quan diem demà... al dia següent ens aixequem i torna a ser avui... així doncs... pensem... que n'és d'important el present!

Amics i amigues, és present de valors, de solidaritat, humilitat, respecte, servei, amistat, família, perseverança, esforç, coherència... hi ha qui diu que els valors

s'estan perdent... nosaltres pensem que s'estan adaptant a les noves necessitats de present... valors emergents...

Siguin quins siguin els valors personals de cadascú... és necessari aplicar-los en aquest present... perquè és tan sols així que es construeix un futur millor per a nosaltres, per als nostres i per als que vindran, des del present.

I ja per acabar... presentar-vos i dir-vos que ara teniu a les vostres mans una revista amb escrits molt engrescadors de persones de Camprodon o amb alguna relació amb aquesta vila. Desitgem que gaudiu d'aquest present com nosaltres. A tots i a totes els que hi heu col·laborat, a tots i a totes veïns i veïnes de Camprodon, moltes gràcies, amics i amigues!

La Junta.

Cavins i embotits ecològics

Visquem amb goig aquestes jornades i, amb l'esperit serè, amb l'austeritat i serietat que ens ha distingit sempre, anem a acompanyar la **PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS** el Divendres Sant.

La Junta de la Processó

PROGRAMA D'ACTES DE LA SETMANA SANTA 2015

DIJOUS, 2 D'ABRIL

A les 8 h del vespre

Concentració al monestir de Sant Pere de tot el Maniple, degudament uniformat, per passar revista de material.

A 2/4 de 9 h del vespre

Desfilada fins a la Porta de Cerdanya, on les autoritats de la vila faran entrega de la maça (símbol del poder de l'autoritat) als soldats romans. Tot seguit l'abanderat arribarà fins a la torre del pont, i prenent el penó, farà mostra de la conquesta de Camprodon. A continuació, es desfilàrà fins a la plaça de la Vila on faran els honors davant la Casa Consistorial.

RECORREGUT:

Plaça Santa Maria
C/ València
Quatre Cantons
C/ Ferrer Bàrbara
Plaça Doctor Robert (interpretació de la RETRETA)
Palanca d'Enllà Ter
Passeig d'Espinalba
Pont Nou
Antic carrer Major
Camí del Castell
Plaça de la Vila
C/ Sant Roc
C/ Isaac Albéniz
Quatre Cantons
C/ València
Monestir

DIVENDRES, 3 D'ABRIL

A 3/4 de 8 h del matí

Sortida dels romans de la plaça Santa Maria directament fins a l'església del Carme.

A les 8 h del matí

Concentració davant l'església del Carme per fer la sortida del Viacrucis (Processó de les dones) pels diferents carrers del poble. Una vegada acabat el Viacrucis, la tropa es dirigirà a l'Hospital geriàtric on es farà una retreta. Posteriorment, esmorzar amb coca i xocolata al lloc que designarà la Junta.

RECORREGUT:

C/ Catalunya
Plaça de la Vila
C/ Sant Roc
C/ Isaac Albéniz
Plaça C. A. Torras
C/ Ferrer Bàrbara
Plaça Doctor Robert
C/ València
Plaça Santa Maria
Església Santa Maria

A 2/4 de 9 h del vespre

Sortida en marxa ràpida vers la plaça de la Vila per fer el lliurament al Centurió del Maniple del banderí de comandament, així com per recollir els Decurions i el Penó del Maniple. Col·locació a les escales del monestir del Retaule de la Passió.

RECORREGUT:

Plaça Santa Maria
C/ València
C/ Isaac Albéniz
C/ Sant Roc
Plaça Espanya
AJUNTAMENT (STOP)
Capità Manaire i Pendó (RETRETA)
C/ Sant Roc
C/ Isaac Albéniz
C/ València
Plaça Santa Maria

A les 9 h del vespre

Una vegada formats a les escales del monestir, començament de la Processó dels Sants Misteris.

RECORREGUT:

Retaule de la Passió (JARDINS)
Plaça Santa Maria
C/ València
C/ Ferrer Bàrbara
Plaça Doctor Robert
Plaça C. A. Torras
C/ Isaac Albéniz
C/ Sant Roc
Plaça de la Vila
C/ Josep Morer
Passeig de la Muralla
Plaça del Carme
Església del Carme.

Hotel *

Pl. Carme, 4
17867 Camprodon
(Girona)
Tel. 972 740 119
Fax 972 740 479
www.hotelsantroc.info
info@hotelsantroc.info

INSTAL·LACIONS GUTIÉRREZ

AIGUA - GAS - CALEFACCIÓ - BIOMASSA
PREVENCIÓ LEGIONEL·LOSI

SERGI GUTIÉRREZ I CURRIUS
GUTI.PETIT@GMAIL.COM

MANTENIMENTS - REPARACIONS - REVISIONS ANUALS

C/ VALÈNCIA, 53 - 17867 CAMPRODON
927 74 04 37 - 654 258 615

Hotel la Farga

SETCASES

Per reserves truqueu al tel. 972 13 61 35
C. Vilallonga, 2 - 17869 SETCASES (Girona) - fax 972 13 61 54
e-mail: info@hotellafarga.com - www.hotellafarga.com

ANGLADA

LLIBRERIA
PAPERERIA
OBJECTES D'ESCRITORI
JOGUINES

C. València, 17 - Tel. 972 74 02 79
17867 CAMPRODON

ANTONI SÁNCHEZ i MARTÍ

MEDIADOR D'ASSEGURANCES TITULAT
ASSESSOR TÈCNIC TRIBUTARI

C. València, 45 - Tel. 972 74 03 43
17867 CAMPRODON (Girona)

EXCURSIONS DIÀRIES
TRAVERSA VALLTER - NÚRIA
PROPOSTES PER A TOTES
LES EDATS

Bastiments
AVENTURA
CAMPRODON

Tel. 629 03 15 82 - Fax 972 74 02 62
17867 CAMPRODON
activitats@bastimentsaventura.com
www.bastimentsaventura.com

LA JUNTA INFORMA

RECORDEM

Us preguem que respecteu al màxim els dies de recollida de material. S'avisarà oportunament.

A l'hora de la Processó, els arrencadors, zeladors i perxoners són el màxim òrgan d'autoritat, per tant, cal fer cas de totes les seves ordres.

SUGGERIM

Que per si algun motiu no podeu participar a la Processó, deixeu la vostra túnica a alguna persona que estigui interessada a participar-hi, d'aquesta manera mantindrem el nombre de membres de cada Pas.

Tot i que, per tal de mantenir la tradició s'ha permès que a la Processó hi vagin homes vestits de carrer fent llum als Passos, ens agradaria que totes les persones (dones i/o homes) que vulguin participar-hi, ho facin vestint la túnica.

RECOMANEM

Que abans de la sortida de la Processó des de la plaça del monestir, les persones que acompanyen els participants abandonin el recinte, ja que dificulten la formació dels Passos.

Que per participar en els diferents Passos de la Processó, s'ha de tenir 15 anys, com a mínim.

Finalment, quan arribem, donat que es podrà sortir pel darrere, no hi haurà necessitat d'esperar-se ni de sortir per la porta principal.

PREGUEM

Que les túniques estiguin ben planxades i siguin suficientment llargues com per tapar la roba de carrer (que seria sempre fosca). Aconsellem sabates i mitjons de color fosc.

No als talons i les sabates esportives.

(observeu-ne algunes mostres al recull de fotos).

És necessari que la Processó no degeneri, per tant, us demanem que les atxes siguin noves.

AGRAÏM

A l'Hotel Camprodon per la xocolatada amb què ens obsequien, i que cada any és millor.

A en Joan Planella i en Jaume Triadú, com a perfectes traïmoistes i col·laboradors en les feines més feixugues.

A tots aquells que posen el seu granet de sorra perquè surti la Processó.

HORARI DE VISITA AL MONESTIR

Dijous dia 2	Matí d'11 h a 2 h Tarda de 4 h a 8 h
Divendres dia 3	Matí d'11 h a 2 h Tarda de 4 h a 8 h

Can Jépet
La cuina de 3 generacions
RESTAURANT
c. Molló, 11 · 17869 SETCASES (Girona)
Tel. 972 13 61 04 · Fax 972 13 60 90
www.restaurantcanjepet.com

CONCA DE TER
CAMPING CARAVANING
Ctra. Setcases, s/n · 17869 Vilallonga de Ter (Girona)
Tel./Fax 972 74 06 29 · Email: concater@publintur.es

TAVERNA
PETRUS
C/ Freixenet, 8
Tel. 972 74 07 24
17867 CAMPRODON

Hostal Restaurant
CAN TIRANDA
Camí d'Ull de Ter, 1 - Tel. i Fax 972 13 60 52 - 17869 SETCASES (Girona)
www.cantiranda.com

Mas Can Buixat
APARTAMENTS RURALS
Lloguer per dies
www.mascanbuixat.com
Setcases natura viva

CAN FRANÇA
Articles de pell
C. València, 11
Plaça Santa Maria, 13
Tel. 972 13 00 01
CAMPRODON

EL VIACRUCIS

Juntament amb la Processó dels Sants Misteris, hi ha en la Setmana Santa de Camprodon, una altra manifestació externa que és el Viacrucis, o processó de les dones, com també se l'anomena, per la qual he de confessar-vos que també sento gran admiració, i que cada Divendres Sant, de bon matí, surt de l'església del Carme recorrent els principals carrers i places de la vila fins arribar a l'església de Santa Maria.

El silenci i l'esperit de recolliment que es respira en aquella hora matinal, generalment freda, crea un clima de fe i de pregària.

El Viacrucis o Camí de la Creu, és una tradició molt antiga en l'Església. Probablement van ser els franciscans els primers impulsors dels pelegrinatges a Terra Santa que, en tornar a casa, tenien encara els ulls i el cor marcats per la visió dels llocs sants i volien reproduir simbòlicament el record de les seves vivències i de la seva experiència espiritual. Aquesta devoció permet seguir pas a pas el camí de Jesús vers el Calvari amb les corresponents catorze parades o "estacions" que coincideixen amb fets significatius de la Passió del Senyor.

A la ciutat vella de Jerusalem hi ha un carrer que avui porta el nom en llatí de "Via Dolorosa"; en aquest carrer, en un dia de primavera dels anys 30 de la nostra era, un home, Jesús de Natzaret, tot flagel·lat i torturat avançava feixuc amb el *patibulum* (braç transversal de la creu) a les espatlles, el pal vertical ja era plantat allà dalt d'un turó en una antiga pedrera fora de les muralles de Jerusalem anomenat en hebreu "Gòlgota" i en llatí "Calvari" i allà fou clavat a la creu, després d'una llarga agonia; Jesús posava la seva vida en mans del Pare amb les paraules del salm 31: "Pare, a les vostres mans encomano el meu esperit" i inclinant el cap, expirava.

I aquí acabava aquest llarg camí de la creu, el primer Viacrucis de la història, que havia començat en un hort d'oliveres, a l'altra banda del torrent de Cedró, anomenat Getsemaní (que vol dir premsa d'oli) on s'havia retirat a pregar amb els deixebles i un

dels seus, Judes, l'havia entregat per trenta monedes de plata.

Ens equivocariem si creguéssim que el Viacrucis només és un record d'un fet llunyà, del passat.

Jesús, avui, amb la seva creu, acompanya tots els homes i dones que pels camins d'aquest món, porten la seva creu. Ens ho recordava el Papa Francesc, en la Jornada Mundial de la Joventut, l'estiu passat a Rio de Janeiro: "Amb la seva Creu Jesús s'uneix al silenci de les víctimes de la violència, que ja no poden ni cridar, sobretot els innocents i els indefensos. Amb la Creu, Jesús s'uneix a les famílies que es troben en dificultats, que ploren la pèrdua dels seus fills, o que pateixen en veure'ls en paradisos artificials com la droga. Jesús s'uneix a totes les persones que pateixen fam en un món que cada dia llença tones d'aliments. Jesús s'uneix al qui és perseguit per la seva religió, per les seves idees, o simplement pel color de la seva pell.

Jesús s'uneix a tants joves que han perdut la seva confiança en les institucions polítiques, perquè hi veuen egoisme i corrupció o que han perdut la seva fe en l'Església, o inclús en Déu, per la incoherència dels cristians i dels ministres de l'Evangeli. En la creu de Crist hi ha el sofriment, el pecat de l'home, també el nostre. Ell carrega sobre les seves espatlles les nostres creus i ens diu: Ànims! No la portes tu sol. Jo la porto amb tu. Jo he vençut la mort i he vingut a donar-te esperança, a donar-te vida".

Que les paraules del Papa ens acompanyin en el Viacrucis del matí del Divendres Sant.

Mn. Josep Sala

TRI ESPORTS

www.triesports.com | info@triesports.com

Pintor Llimona, 7	València, 39	Progrés, 24
17800 Olot	17867 Camprodon	17500 Ripoll
T. 972 273 878	T. 972 740 032	T. 972 714 252

Can Benet

c/ València 22-24
Camprodon
t. 972740008

Perruqueria
Consol

C/ València, 61
Tel. 972 74 03 40
17867 CAMPRODON (Girona)

ACTES LITÚRGICS I PIETOSOS A LA PARRÒQUIA

Un any més ens disposem a celebrar els Sants Misteris de la Passió, Mort i Resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist. Durant aquesta setmana "Santa" anirem seguint els passos de Jesús els seus darrers dies, i serem testimonis del seu amor per nosaltres fins a morir en la creu, i de l'esclat joïós d'alegria en la seva resurrecció.

DIUMENGE DE RAMS

Les Misses, a les mateixes hores dels diumenges.

A ¾ de 12,

A la plaça de Santa Maria BENEDICCIÓ DELS RAMS

A les 5 de la tarda,

CELEBRACIÓ COMUNITÀRIA DE LA PENITÈNCIA.

Si el Senyor entrà triomfant a Jerusalem, fou per anar-hi a sofrir la Passió.

"Hosanna al Fill de David. Beneït el qui ve en nom del Senyor, el Rei d'Israel. Hosanna a dalt del cel".

DIJOURS SANT

A les 7 del vespre,

MISSA DE LA CENA DEL SENYOR

Des del final de la Missa fins a les 12 de la nit,
adoració de JESÚS EUCARISTIA al Monument.

Cap a 2/4 d'11, rés de Completes

Amb la Missa vespertina d'avui comença el Tridu Pasqual.

"Ell que havia estimat els seus que eren al món, els estimà fins a l'extrem".

DIVENDRES SANT

A les 8 del matí,

VIACRUCIS SOLEMNE pels carrers de la vila, (es començarà al Carme i s'acabarà a Santa Maria).

A les 5 de la tarda,

LITÚRGIA DE LA PASSIÓ I MORT DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST

Celebració de la Paraula.

Pregària universal.

Veneració de la Creu.

Comunió.

A les 9 del vespre,

PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS.

Ell pren damunt seu el pecat de tots, i els fa justos.

"Mireu l'arbre de la creu, on morí el Salvador del món".

DISSABTE, SOLEMNE VETLLA PASQUAL

A les 9 del vespre,

Litúrgia de la Il·lum.

Litúrgia de la Paraula.

Benedicció de les fonts baptismals.

Renovació de les promeses del baptisme.

Eucaristia.

"Què n'hauríem tret d'haver nascut, si no hi hagués redempció?"

Busqueu Jesús de Natzaret, el crucificat?

Ha ressuscitat, no hi és, aquí.

Al·leluia! Al·leluia! Al·leluia!

DIUMENGE DE PASQUA DE RESURRECCIÓ

A les 10,

Missa al Carme.

A les 12,

Missa a Santa Maria.

*La resurrecció de Jesús omple el món de vida nova!
I aquesta vida nova que és el Crist és foc, és sempre més,*

és lluita incondicional contra tot mal, tota opressió, tota injustícia,

I al mateix temps és festa oberta a tot bé, a tot amor, a tota bellesa, a tota joia.

NOTES: Les flors per posar al Monument i a l'altar major, porteu-les, si us plau, al matí del Dijous Sant.

El diumenge de Pasqua, Missa a les 10 i a les 12 del matí.

SALUTACIÓ

Gràcies!

Que difícil, i al mateix temps quina il·lusió! La Junta de la Processó m'ha tornat a donar la responsabilitat d'escriure en aquesta revista, una revista única i irrepetible.

Aquí s'hi reflecteix l'esperit d'un poble, un poble, el nostre, que sempre està disposat a col·laborar i ajudar per tal que les coses surtin bé i puguem seguir sent un referent per als nostres visitants.

Això, sense cap dubte, és gràcies a l'esforç vostre; l'esforç d'unes associacions que, sense cap ànim de lucre, aconseguen tirar endavant tot el que es proposen.

Sempre he pensat que les juntes tenen el paper més difícil: el paper de decidir i, per tant, d'equivocar-se, de fer coses que no sempre són del grat de tothom. Per això m'agradaria que qui estigui llegint aquestes línies i no hagi format part de cap associació es posi en la pell de qui hi està i fins i tot, que passés a formar-ne part, només així podrà saber la dificultat que comporta estar en una associació.

Sempre he dit que la Junta de la Processó és una junta molt activa, amb idees i amb la il·lusió del primer dia, i com diria en Marcos: amb una mitjana d'edat de les més joves. La junta està formada per gent del poble molt diversa:

-Mossèn Josep: una persona sempre disposada a donar un cop de mà i sempre al servei del poble.

-En Marcos: l'home que porta la batuta i que posa ordre a les reunions (que a vegades ja convé).

-En Josep de can Xano és qui dóna distinció als romans i fa que la processó no perdi de vista el passat.

-La Sara, la Miluca, la Geni i l'Esther són les encarregades que a la processó no hi falti cap vestimenta i que tot estigui a punt i en ordre, entre moltes altres coses.

-La Pilar: sempre mantenint el caire religiós d'aquesta processó i els estatuts. Sort en tenim, d'ella, perquè sinó els romans ja desfilarien amb mòbil.

-En Lluís Guanxi: l'encarregat de portar tots els comptes i papers.

-En Pepe Mas Pomer i en Marià Morer: els dos joves que

aporten els petits canvis a la processó i que sempre vénen amb idees noves i fresques.

-Aquest any hi ha hagut una nova incorporació, la Laia: una persona molt experta en història i que aporta cada any escrits per aquesta revista.

-També hi ha en Cesco: molt vinculat a la processó i sobretot a la banda.

-I un servidor: poc actiu però disposat a donar sempre un cop de mà.

Finalment, només em queda agrair a aquesta junta, i a totes les entitats del poble que fan de Camprodon un referent a nivell associatiu; i perquè ajudin a fer d'aquest poble, un poble únic.

Als que no estigueu en cap associació, només us proposo que col·laboreu de la forma que pugueu i que ajudeu a tirar endavant tots els projectes d'aquesta gent tan activa.

Res més, donar-vos les gràcies i desitjar-vos una molt bona Setmana Santa.

Xavier Guitart Cano

Regidor de l'Ajuntament de Camprodon

GLOPS D'INFANTESA

"Sol, sóc etern. M'és present el paisatge

De fa mil anys, l'estrany no m'és estrany:

Jo m'hi sent nat; i en desert sense estany

O en tuc de neu, jo retrob el paratge

On ja vaguí i, de Déu, el parany

Per heure'm tot. O del diable engany".

J.V. Foix, 1947

I un bon dia, sento una corneta i els tambors dels Soldats Romans de bon matí. I em llevo i trec el cap pel balcó de casa. I miro l'escena. Esclata un instant de calma en l'ànima d'un adolescent de només 15 anys. I penso com un poble petit com Camprodon és capaç d'abraçar un moment de la història i em convida a participar-hi, en silenci.

Era l'any 1987. El Papa Joan Pau II visitava el Xile del dictador Pinochet i sobre la gespa de l'Estadio Nacional de Santiago, lloc de detencions i tortures després del cop d'estat de 1973, clamava per la pau i la reconciliació. La borsa dels Estats Units es desplomava, en la pitjor caiguda del Dow Jones des del crac del 29, i Beirut es dessagnava per culpa d'una guerra religiosa. L'Iran i l'Iraq, també.

Als cinemes triomfava *Arma letal* i *Dirty dancing* i Margaret Thatcher governava al Regne Unit. Ronald Reagan i Mikhaïl Gorbatxov començaven a trencar el teló d'acer fotografiant-se davant del mur de Berlín mentre el Marroc n'aixecava un altre, de mur, per aturar el Front Polisario. ETA matava 21 persones a l'Hipercor de Barcelona i, als Estats Units, s'emetia el primer capítol dels Simpson. Mathias Rust desafiava les defenses aèries soviètiques i aterrava amb una simple avioneta a la plaça Roja de Moscou.

Rabah Madjer donava al Porto la Copa d'Europa amb un gol de taló i Ivan Lendl i Steffi Graf aixecaven el Trofeu dels Mosqueters a Roland Garros. Els Lakers de Magic Johnson i Kareem Abdul-Jabbar enlluernaven el món, igual que l'holandès Ruud Gullit, que recollia la Pilota d'Or. El Reial Madrid guanyava la lliga al Barça de Gary Lineker, i Hugo Sánchez s'inflava de marcar gols. S'apagava la flama d'Andy Warhol i la d'un poeta estimat, Josep Vicenç Foix. Però se n'encenien d'altres. Naixia Lionel Messi, Novak Djokovic,

Kílian Jornet i un dels millors discs de la història: *The Joshua Tree*, dels U2.

En aquest disc, hi ha una cançó que diu "I still haven't found what I'm looking for" (encara no he trobat el que estic buscant). Una cançó que ens convida a pensar què coi busca cadascun de nosaltres en aquest camí meravellós que és vida, una cançó que ens proposa buscar-ho. Trobar-ho o no, ja depèn de cadascú de nosaltres.

Des d'aquell dia d'abril de 1987, quan vaig veure per primer cop els Soldats Romans des del balcó de casa, a la Processó dels Sants Misteris, hi busco la memòria. I amb el pas de la Samaritana, el Sant Sepulcre o la Pietat em vénen al cap els amics, els partits de futbol al passeig Maristany, les voltes amb bicicleta i les tardes de cinema al Casal Camprodoní; i en Toni, i en Josep Maria, i en Sergi i en Xavi, i en Miquel, i tants i tants d'altres. I em retrobo amb aquella època extraordinària que és la infantesa i l'adolescència, quan tot és confús però alhora és tot meravellós. I en el silenci i la força de tot un poble revisc a glops quatre bocins de felicitat.

Eloi Vila

Ca l'Anna

Anna Grabulosa
i Joan Marcé

C. Germans Vila Riera, 6
Tel. 972 74 07 76
17867 CAMPRODON

Centre de Fisioteràpia

Fisio Ter

Laura Pastoret Pagès
Fisioterapeuta col. núm. 8983

Tel. 639 084 910
Hores convingudes i atenció domiciliària
c. Monestir, 21 baixos · 17867 Camprodon

Cal Xec

EL REBOST DEL PIRINEU CATALÀ

Isaac Albéniz, 1 - Tel. 972 74 00 84 - 17867 CAMPRODON (GIRONA)

L'ESTENDARD DEL CAPITÀ

8 de març de 2015

Els episodis anteriors a la mort de Jesús, són uns fets fonamentals del cristianisme, que han tingut una dimensió extraordinària en el pensament i la cultura occidental.

Al llarg d'aquests més de dos segles, el vincle entre la societat i la religió ha estat molt estret. Les manifestacions públiques de la religió, amb el seu culte, la seva litúrgia i les representacions populars, han estat els transmissors visuals i simbòlics d'aquells memorables fets.

Durant tots aquests anys, en què la comunicació ha sigut tan precària, han estat les comunitats històriques i compactes les que han mantingut els seus rituals i han transmès unes tradicions, fruit de les seves creences, però principalment pel seu sentiment de comunitat.

Camprodon té el privilegi de ser un clar exemple d'aquesta situació.

I jo tinc el privilegi d'haver sigut des que era nano, el "cadet" del Capità Manaire, en la Processó dels Sants Misteris, en la nit del Divendres Sant.

Aquesta estratègica posició, em va permetre, a més d'estar al costat del meu admirat Capità Manaire, interpretat per l'imponent Vell Carreter, ser testimoni d'excepció, de la gran incògnita que ha representat per a tots: les misterioses salutacions a la Verge.

Aquest currículum em va fer ser hereu d'una tradició i situar-me com el millor candidat a Capità Manaire, en l'última renovada processó.

Des del primer moment, vaig considerar que aquelles salutacions eren essencials en les atribucions del personatge i que malgrat que el seu significat no fos del tot clar, no tan sols les vaig seguir fent, sinó que les vaig estendre a totes les verges que ens trobem al pas de la processó (*).

El Vell Carreter no m'ho va dir explícitament, però em va donar a entendre... o vaig voler entendre, que aquell ritu a la Verge era de respecte i de condol.

I per entendre-ho, ens remuntem al principi d'aquest escrit: Jesús va ser crucificat a Judea, en aquella època

Lloguer a dies i caps de setmana
APARTAMENTS L'ARÇ BLANC

C. Font d'en Rafel, 9 - 17869 Llanars
Tel. 972 74 06 60 - 669 870 765
www.arsblanc.com - info@arsblanc.com

**ASSESSORIA
ASSEGURANCES
COMPTABILITATS**

VILA

C. Freixenet, 1 - Tel. 972 74 03 69
17867 CAMPRODON (Girona)

 Assessoria
BASSOLS - PASTORET

ECONOMISTES

Paquita Pastoret Busquets
Montserrat Bassols Basagaña

C. València, 52 / Tel. i Fax 972 741 086
17867 CAMPRODON

sota el domini de l'imperi romà, fet que causa que aquest es convertís en còmplice i el seu exèrcit en símbol d'aquell magnicidi.

No sé si va ser a partir de l'emperador Constantí, que va legalitzar el cristianisme i va demanar perdó, o va ser des del Vell Carreter, però es un fet, que el Capità Manaire de Camprodon, en nom dels romans que comanda, li presenta quatre cops l'SPQR, l'estendard del Senat i el poble romà, a la Verge, en totes les seves manifestacions al llarg de la Vila, en senyal de respecte, de perdó i de condol.

És curiós que, després de vint-i-cinc anys, hi hagi tanta curiositat per aquest tema. En ser preguntat i sent fidel al meu antecessor i al seu llegat, avui he explicat el que sé. Ara bé, per aclarir tot el misteri, haurem de trobar el que pugui explicar el significat de per què són quatre cops d'estendard els que fa el Capità.....

Agraeixo a la Junta i a tots els Romans de Camprodon, la consideració i l'honor dispensats.

El Capità Manaire

(*) Com he dit, el meu antecessor saludava la Verge dos o tres cops al llarg de la processó. Actualment se saluden totes les que es troben durant el trajecte (...i amb l'entusiasme també hi ha alguna santa...) que per ordre són: Santa Maria (des de davant de La Parra); Santa Rosa (a can Pineda); la verge dels Dolors (si ens creuem als Quatre Cantons); la de la casa del rellotge de la vila (a ca la Tripera, al carrer Isaac Albéniz); la de la Verge de Montserrat (a la plaça de la Vila); la del carrer Josep Morer; la verge del Carne i, una altra vegada, la dels Dolors, ja al final de la processó. Una cosa està clara, mai cap sant.

Cal Marquès
Restaurant

Carrer Catalunya, 11
17867 Camprodon
Tel. 972 74 02 34
www.restaurantcalmarques.cat

FisioCamp

Tel. 678 41 04 82 - C/ Ferrer Bàrbara, 1
17867 Camprodon (Girona)

Supermercats
charter
la franquicia de **e consum**
C/Catalunya, 5 (Camprodon)
Telèfon: 972.740.577

BAR · CAFETERIA

Els castanyers
CAMPRODON

TAPES
ENTREPANS
AMANIDES
TORRADES
PLATS COMBINATS
CREPS...

Passeig de la Muralla, 8 Tel. 972 74 08 56
17867 CAMPRODON

Bar Cucut

Entrepans per emportar

Tel. 972 130 112 - Plaça Dr. Robert, 12
17867 CAMPRODON

OLANO & NEORE
modes

Carrer València, 54
17867 CAMPRODON

ENTRE LA TRADICIÓ I LA DEVOCIÓ

Gaspar Morer va néixer fa 70 anys a Camprodon. "Casa nostra és allà on a dalt de la façana hi ha una escultura d'un parell de bous estirant una arada", explica. Això és perquè al seu besavi li van donar una medalla per crear l'arada reversible. El seu pare era un dels ferrers de Camprodon; més tard la família se'n van anar a viure a Olot on també hi van crear un taller i, actualment, viuen a Sant Feliu de Llobregat.

Va començar a sortir a la processó quan tenia 10 anys; aleshores portava un dels impropis, el martell, "si t'hi fixes, és de fusta i el mànec està pintat, me'l va fer el meu avi", diu. Li van proposar que portés el martell ja que el seu avi era el ferrer, "aquell martell que em van donar pesava dos o tres quilos i per això el meu avi me'n va fer un de fusta".

Durant l'antiga processó el seu pare portava una de les set sibil·les i, per aquest motiu, quan es va reprendre al cap d'uns anys, van trucar a en Gaspar perquè fos ell qui la portés. "Jo porto una de les sibil·les, em penso que és la cinquena", comenta. Aquesta ja l'havia dut el seu avi; més tard la va portar el seu pare i ara ell n'és el portador. Aquest any no podrà sortir-hi perquè, caminant per Vaqueira, va fer un mal gest i es va trencar la tibia i el peroné. "Em sap greu no poder-hi ser aquest any, però tinc la ferma convicció que l'any que ve, si Déu vol, hi tornaré a desfilar".

Durant tots els anys que ha sortit a la processó han estat moltes les anècdotes que ha viscut: recorda una Setmana Santa de fa uns quants anys, que era a Font-Romeu amb la família i uns amics i va baixar d'allà expressament per participar a la processó i tornar a pujar després, amb tanta mala sort que "davant de can Rota va començar a caure aigua, el típic xàfec de Camprodon, vam baixar corrent i quan vam arribar al Pont Nou ja no plovia". Explica que com que només

CANSALADERIA I CARNISSERIA

Can Parruc

CAN PARRUC, S.C.

C. de l'Església, 7
Tel. 972 74 00 35

Embotits casolans, carns
selectes de la Vall i gran assortit de plats cuinats

**TAVERNA
RiTORT**

TAPES • COPES • AMICS

VALÈNCIA, 8
CAMPRODON

TELF. 972 74 04 42

WWW.TAVERNARITORT.CAT
INFO@TAVERNARITORT.CAT

can PÒLIT
tabac i objectes de regal

C. València, 4 - CAMPRODON

havia baixat per la processó gairebé no tenia roba per canviar-se, "portava molls fins i tot els calçotets" exclama. També recorda altres anècdotes, com la seva experiència a la processó d'Andalusia, "vam arribar allà el Dijous Sant a les vuit i em sembla que me'n vaig anar a dormir el dissabte al matí, després de veure processons i més processons", o durant una processó de Camprodon en què va perdre un rosari que era del seu avi.

Gaspar Morer opina que la processó de Camprodon és un acte molt bonic i molt respectuós, tot i que creu que estaria bé que, com es feia antigament, al seu pas la gent la il·luminés posant espelmes al balcó. Però aclareix que "és molt fàcil opinar i donar consells, el problema és després fer-ho, però seria bonic que es veiés tot ple de llum" i afegeix que "el que compta és valorar el mèrit de la gent que la tira endavant cada any i que es passen hores i hores perquè surti tot bé". En termes generals creu que el que convé més és que la gent hi continuï participant i que no es perdi la tradició.

Aquest any qui el substituirà en el seu càrrec serà la seva dona, la Pilar. I deixa clar que "el dia que jo no hi pugui desfil·lar, tots els meus nebots de Palafrugell, els fills de la meva germana, m'han demanat de sortir-hi ells; per tant, continuarà dins de la família".

Guiomar Rovelló

Santi
Pintura i Decoració
C/ Germans Vila Riera, 3
17867 CAMPRODON Tel. mòbil hores feines:
(Girona) 625 45 40 98

EL MARINER DE SANT PAU
Cases rurals
www.elmariner.com

SERRAT-MARINER
Ambients
EVENTS I CELEBRACIONS
www.elmariner.com/serrat-mariner

El Mariner, 17867 Camprodon (Girona) Catalunya, Espanya T. +34 972 747 012 mariner@elmariner.com

bar Bacus
hamburgueseria
C/ València, 18
tlf: 972740065
Camprodon

FÀBRICA DE MOBLES
Tels. 972 74 01 81 • 972 74 01 48 • Fax 972 74 10 46
Ctra. Sant Joan, 21 • CAMPRODON
www.moblesmartimagret.com • info@moblesmartimagret.com

IMPRIMINT EL RECORD DE LA PROCESSÓ

"Editar la revista en un taller petit com el que tenia jo, bastant vell i amb un mètode força manual no va ser feina fàcil", comenta en Miquel Cabanach, qui va fer la revista de la processó durant 18 anys (de 1995 a 1996 amb Camprodit, i a partir de 1997 fins a 2013 ja com a Grayca).

En Miquel Cabanach explica que la tasca d'edició i impressió de la revista va ser possible gràcies a tots aquells que van col·laborar-hi perquè tot anés sobre rodes, en especial la Meritxell Suriñach, en Josep Aymerich i en Jordi Enrich, que dissortadament ja no hi són. "Fer-ho un sol hagués estat difícil, però entre tots plegats i amb l'esforç personal de cada un vam poder tirar endavant aquell projecte. No voldria oblidar-me de les col·laboracions ocasionals de la Sílvia Guasch, en Jordi Fernández i l'Anna Suriñach, i potser d'algú més que ara no recordo" diu, i afegeix que "era un sistema molt més artesanal, més laboriós, hi havia més manipulació i per això era molt important el treball en conjunt". Quan es va quedar sol li feia força respecte continuar, però en Martí Pujol i, especialment en Josep Claret, el van animar a continuar i el van ajudar amb la revista, juntament amb en Marià Anglada, que n'és el corrector. En Miquel narra que han estat moltes les vegades que, durant tots aquests anys, quan ja faltava poc per a Setmana Santa "estava en tensió i nervis perquè no arribàvem a temps; havíem d'anar darrere la gent que havia d'aportar els escrits i estava un mes estressat i estressava els que tenia al costat". Fins i tot comenta que algun any pràcticament s'entregava la revista al dia abans. "Aquí, degut a la confiança, era una cosa més casolana. En canvi, a la nova impremta posen una data límit i tot el que no hi hagi arribat aquell dia ja no es publicarà", explica, i afegeix que "el problema era que a última hora s'havia de corregir i teníem en Marià llargues estones polint els escrits". "Fer la fei-

na de revisar i que sortís al màxim bé possible portava molt de temps i sempre hi havia alguna errada per més vegades que ho repasséssim". Però finalment tot l'esforç valia la pena i els resultats eren satisfactoris; s'editaven uns 2.000 exemplars de la revista, que es reparteix gratuïtament gràcies a la col·laboració dels anunciants.

A part d'aquesta rutina del treball sota pressió, a vegades també sorgien fets anecdòtics com per exemple "una vegada, en un escrit sobre la Via Romana de Sant Pau de Segúries, hi varen aparèixer tres o quatre comentaris que pel capellà van ser una ofensa i, degut a això, no va poder enviar la revista al bisbat", recorda.

En Miquel també havia participat a la processó portant el Natzarè, ja que aquest Pas el portava la seva família. Primerament va sortir a l'antiga processó i, quan es va reprendre, també va desfilar-hi durant uns anys, fins que va decidir plegar per donar pas a les noves generacions. Posteriorment hi va col·laborar arreglant el sant i posant les flors, però la feina li va impedir seguir contribuint en aquesta tasca.

La vint-i-sisena memòria de la Processó dels Sants Misteris va ser l'última que va imprimir Grayca. L'apropament de la jubilació i el fet d'haver-hi menys col·laboradors van ser alguns dels motius pels quals en Miquel va deixar aquesta feina. Actualment hi segueix contribuint amb la impressió dels cartells. "Em sap una mica de greu deixar-ho; va ser feixuc, però també estic orgullós d'haver-ho fet. Espero que se segueixi celebrant durant molt més temps la processó i, per descomptat, editant la revista".

Guiomar Rovelló

FLECA CABANACH

PA CUIT AMB LLENYA
COQUES I BRIOXERIA

VALÈNCIA 49. 17867 CAMPRODON - Tel. 972 740 123

FREIXENET-CAMPRODON

www.construccionsfreixenet.com
info@construccionsfreixenet.com
Tel: 972.740.961-609.742.493
C/ Bastiments 7 - 17867 Camprodon

ÒPTICA

M. PUJOL SURIÑACH

Carrer València, 44 · 17867 CAMPRODON

DESPRÉS DE 27 ANYS

Des de ben petit que ho he tingut present, i una de les meves il·lusions sempre havia estat formar part dels soldats romans del poble que més estimo, del meu poble natal: Camprodon. Quan un grup de valents va decidir recuperar aquesta tradició no ho vaig dubtar ni un moment. Per a mi, complir una il·lusió d'aquest tipus ha esdevingut un regal de la vida.

Cada any i des del primer dia, sempre he tingut nervis abans de desfilat perquè tot sortís bé i jo pogués fer-ho el millor possible. Tots aquests nervis i esforços realitzats se m'han compensat al vestir-me de romà i sortir desfilant pels carrers de Camprodon.

Durant 27 anys com a soldat romà de Camprodon, he viscut sensacions realment bones i emocionants. Envoltat sempre dels meus companys, tocant el bombo, ha estat un plaer formar part de la banda que porta el ritme de la Processó dels Sants Misteris i de tots els recorreguts que organitza aquest gran exèrcit.

Ara la meva il·lusió és que aquesta tradició no es perdi, que continuï durant molts anys i que tots els que hi participin ho facin amb la mateixa il·lusió que jo he tingut.

No ho puc negar, ho trobaré a faltar.

Miquel Claret Fortuny

17867

CAMPRODON

Logo: a stylized signature

BARBERIA FELIU

Josep Feliu Gardella
C/ Sant Roc, 20 - Tel. 607 33 14 37

AUTOMÒBILS
Busquets

mecànica - electricitat
autodiagnosi
especialitat en jeeps

Passeig de la Muralla, 5 tel. 972 13 01 31
e-mail: autobusquets@gmail.com
17867 CAMPRODON

Hostal El Quintà
www.hostalelquinta.com

Image of a building

Restaurant
Les Planes

Tel. 972 74 13 74
17868 ESPINAVELL (Girona)
www.restaurantlesplanes.com

Logo: a laurel wreath with 'FRANKFURT' and 'ILURO' and two glasses

ILURO

C/ Isaac Albèiz, 18
Tel. 972 130 616
(Preparam encàrrecs)
17867 CAMPRODON
(Girona)

Fruites

Logo: a basket of fruit

Mercader S.L.

A Camprodon al Carrer València, 54
Tel. 625 66 96 46
L'Escala, Olot i Sant Joan de les Abadesses.
Magatzem a La Canya. Tel 972 29 07 59

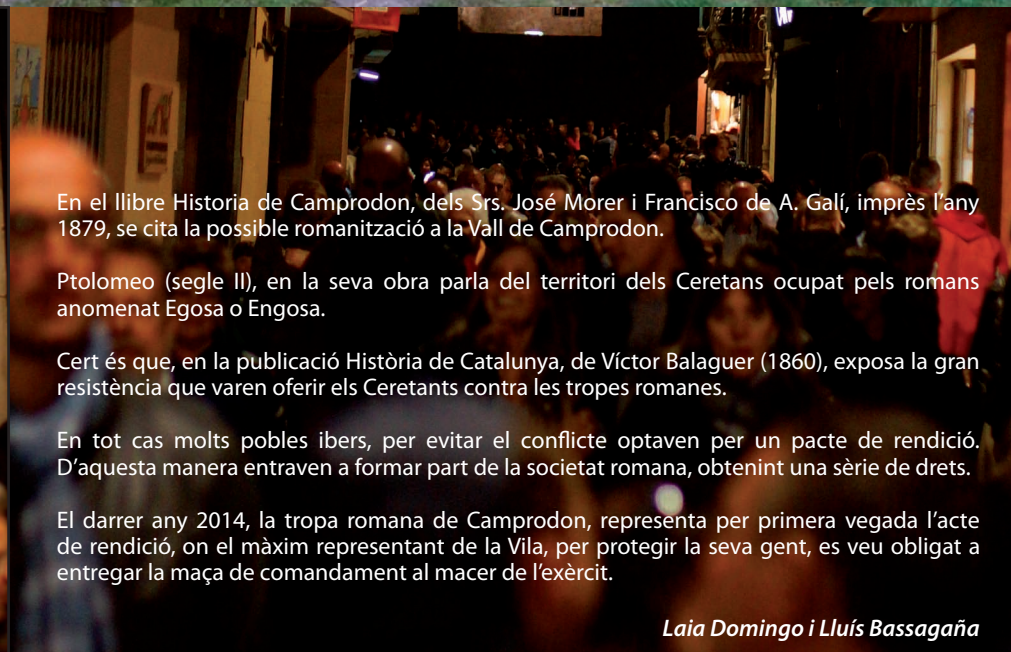
EXCAVACIONS, OBRES
I VENDA D'ÀRIDS

Logo: a yellow excavator

Josep Colomer i fill S.L.

Plaça La Fia, 3
Tel. 972 74 05 00 / 608 16 48 02
17867 CAMPRODON

En el llibre *Historia de Camprodon*, dels Srs. José Morer i Francisco de A. Galí, imprès l'any 1879, se cita la possible romanització a la Vall de Camprodon.

Ptolomeo (segle II), en la seva obra parla del territori dels Ceretans ocupat pels romans anomenat Egosa o Engosa.

Cert és que, en la publicació *Història de Catalunya*, de Víctor Balaguer (1860), exposa la gran resistència que varen oferir els Ceretants contra les tropes romanes.

En tot cas molts pobles ibers, per evitar el conflicte optaven per un pacte de rendició. D'aquesta manera entraven a formar part de la societat romana, obtenint una sèrie de drets.

El darrer any 2014, la tropa romana de Camprodon, representa per primera vegada l'acte de rendició, on el màxim representant de la Vila, per protegir la seva gent, es veu obligat a entregar la maça de comandament al macer de l'exèrcit.

Laia Domingo i Lluís Bassagaña

EL MONESTIR DE CAMPRODON

Si Déu vol, aquest Divendres Sant, cap al tard, la Processó dels Sants Misteris, igual que als darrers anys, sortirà solemnement del monestir de Sant Pere, un dels edificis més estimats pels vilatans i que, igual que el Pont Nou, l'església de Santa Maria, la del Carme o l'Ajuntament és un referent del nostre poble.

El monestir l'hem vist sempre; des de petits el recordem una mica aixecat dalt dels jardins de boix ben retallat, l'hem voltat per tots costats i ens el coneixem com casa nostra. És un edifici ben estructurat amb una gran simetria des de qualsevol punt que el contemplem.

Els orígens són ben llunyans. Diuen que una primera església de Sant Pere fou consagrada per Servus Dei, bisbe de Girona l'any 904, però també es parla de 948 o de 950 com a data fundacional del monestir per Guifré de Besalú, i que des de llavors es va convertir en la parròquia de la vall de Llandrius. També diuen les cròniques que el primer abad fou Gaufred.

El monestir va anar prosperant amb donacions de terres, molins i pastures que propiciaren els comtes Sunifred, Oliba, Cabreta i Miró, germans de Guifré. Més tard, el comte Sunifred va entregar al monestir el domini de la vila de Camprodon. Cap al 1249, els monjos cediren els drets sobre la vila al rei Jaume I. L'any 1078, el monestir va passar a dependre de Moissac i a través d'ell a Cluny; aquesta dependència es va estendre fins al 1461. Al principi, la comunitat tenia 17 monjos, però va arribar a haver-n'hi 25 al segle XII. Més tard, al segle XIV, ja només eren 14 i al XVII n'hi quedaven 8. En aquest segle les discussions entre l'abat Josep de Magarol i el bisbe de Girona varen propiciar la pèrdua de terres i de poder. El

terratrèmol de 1428 va causar seriosos desperfectes en les edificacions del conjunt.

L'edifici del temple és del segle XII, de planta de creu llatina. Té una sola nau, coberta amb volta de canó lleugerament apuntada, reforçada per arcs torals. Cal destacar-ne els cinc absis rectangulars, quatre dels quals es troben en el transsepte i no es diferencien des de l'exterior.

El campanar, de dos pisos i alçat sobre el cimbori, dóna dinamisme al conjunt arquitectònic; el cimbori es tradueix a l'interior en una cúpula decorada amb una cornisa. La gran senzillesa en la construcció de l'edifici i la poca decoració que hi podem trobar, l'apropen a l'ordre del Cister, en què la sobrietat és elegància. Durant les guerres napoleòniques el monestir fou saquejat i les relíquies de Sant Patllari, el seu bé més preuat, foren espoliades i retornades a França.

Plats Cuinats

Planet de Santa Maria, 10
17867 Camprodon (Girona)
Tel. 972 74 13 82

**Restaurant-Bar
CAN BARAL·LA**

Pl. Generalitat, 6 - Tel. 972 74 70 70 - SANT PAU DE SEGÚRIES

**C. Ventura
Consultors, S. L.**

**Laboral
Fiscal
Comptable
Mercantil**

*Cristina Ventura i Carpintero
Economista*

Carrer Freixenet, 6, baixos
Telèfon 972 13 03 08
17867 CAMPRODON

EMBOTITS ARTESANS

Cal Campaner

Isaac Albéniz, 9 - Tel. 972 74 05 24
CAMPRODON

**L'ESCLOP
roqué**

SABATERIES

**Estanc
MORER**

*Tabacs i articles de fumador
Diaris i revistes
Papeteria i material escolar
Cava de cigars*

C. Josep Morer, 6 baixos · Tel. 972 74 07 08
17867 CAMPRODON (Girona)

Finalment, amb l'amortització de Mendizábal de 1835, l'abat Miquel de Parrella i els cinc monjos que hi restaven varen abandonar el monestir. El conjunt va entrar en un període de decadència. La restauració del monestir fou empresa a partir de 1897 per l'arquitecte Antoni Serrallach, al mateix temps que Elies Rogent i Francesc de Paula Villar elaboraven un projecte de restauració que fou culminat l'any 1932, en què enderrocaren les restes del monestir i l'església va ser restaurada amb la forma com la coneixem avui. D'aquella època data també la construcció de les actuals escoles, que substituïren l'antic hospital i també la rectoria vella.

L'actual esplanada davant de la portalada del monestir va estar, durant un llarg període, ocupat pel cementiri del poble. Fou a principis del segle XX, en què es va completar el trasllat a l'actual cementiri vora el riu Ritort, amunt en terrenys de la Campa, i es varen enderrocar les zones ruïnoses. L'esplanada frontal al temple, està encara

pendent d'una mínima adaptació, ja que és un espai lliure sense una ordenació clara. Darrerament s'hi va ubicar una font restaurada que havia estat semisoterrada en la casa pairal dels germans Vila Riera, a la mateixa plaça de Santa Maria. A l'estiu, aquest espai és un lloc agradable sota les ombres dels arbres.

Com dèiem al principi, com cada any, quan es comenci a fer fosc, s'encendran els ciris i les atxes, i serà una meravella veure el Retaule dels Sants Misteris exposat a les escales del monestir. Al fons, un any més, veurem el seu campanar, serà i altiu, presidint l'escena; sentirem el cornetí i lentament començarà la processó carrers avall de la vila.

Ferran Vila Barceló

Aquesta magnífica fotografia de l'interior del monestir fou feta pel doctor Pla Janini al 1945, on veiem mossèn Tusell dirigint un cor de nois. Des de 1985, aquest interior acull els Festivals de Música Isaac Albéniz.

la cabanya
HOSTAL - RESTAURANT

Obert tot l'any

Tel. 972 13 60 65 17869 SETCASES
Fax 972 13 61 00 (Girona)

**CALEFACCIONS
MOLAS**

Ignasi Casabó, 11 - Tel. 972 74 11 90 - 17867 CAMPRODON

**Instal·lacions de calefacció central - Aire
condicionat - Energia solar - Protecció
contra incendis - Lampisteria i sanitaris**

**HOTEL
MARISTANY
RESTAURANT**

Jardí * Pàrquing * Piscina

Av. Maristany, 20
17867 CAMPRODON
Tel. 972 13 00 78 / Fax 972 74 07 78
maristany@lix.intercom.es

excavacions
DANI S. L.

Mas Les Saletes
17869 LLANARS (Girona)
Tel. i Fax: 972 74 13 56
Tel. part.: 972 13 01 04
mòbil: 608 43 30 89
exdani@exdani.com

**Bar
Mercè**

C. Catalunya, 2 - Tel. 972 13 01 35
17869 LLANARS

Romanços

C/Sant Roc, 4 Camprodon
Telèfon: 972.740.883

Merceria, llana del país, joguets, records...

AUTÒPSIA CRÍTICA D'UN ENTERRAMENT

Avui enterraran en Jaume Cabanyol i Dorca, propietari de la Coromina, important masia situada a la vessant nord de Serra Cavallera. La casa i unes quantes masoveries pertanyien a la mateixa família des del segle XVII; tant de bo que la mort d'en Jaume no signifiqui la fi d'aquesta nissaga.

Som a la plaça de l'església i bufa un vent suau que fa caure les fulles. Un sol tímid de principis d'octubre és d'agrair. La gent va arribant, se saluden parents, amics i d'altres a qui no coneix ningú i es pregunten quins llaços els deuen unir amb el difunt.

Sona l'últim toc de campana, i el personal va entrant a poc a poc com si els requés deixar la tebior i la claror del sol per entrar a la penombra i humitat del temple; els homes a l'esquerra, les dones a la dreta, mentre un xiu-xiu com un eixam de borinots ressona a les altes voltes.

Surt el capellà de pressa, que ja fa uns minuts tard; porta el perolet i el salpàs i espargeix damunt el taüt, diu les paraules de rigor i entra seguit pels enterramorts. Les rodes del baiard salten sobre les lloses desiguals ressonant com canonades. Al darrere, la família: la vídua amb un fillastre a cada braç i amb pas decidit; fa la impressió que és ella qui sosté als fills, de negre rigorós amb un vestit jaqueta de tall impecable... mitges fines, sabates d'alts talons d'agulla, ben pentinada, ulleres fosques, la cara maquillada, i una ganyota que tant podria ser de tristor com de fàstic.

Es deia Nàdia Vascof Polaresko, però la veritable dona del difunt era d'una important casa del Berguedà. Va ser un casament com s'estilava a l'època: de conveniència. La noia aportà una considerable dot i un físic no gaire agraciats; van tenir dos fills i tot rotllava bé dins la rutina diària. Un dia en Jaume agafà el cavall i anà a la Collada Verda. De tornada, un senglar es creuà al seu camí, el cavall s'encabrità i el tirà a terra. Uns excursionistes el van trobar estabornit i el varen portar a casa; el metge disposà de traslladar-lo a una clínica de Barcelona, puig tenia fractura de crani de caràcter greu.

Debatent-se entre la vida i la mort, passà dos mesos i escaig hospitalitzat. Allà, el cuidava i li feia recuperació una jove infermera que es deia Nàdia; provenia dels països de

l'Est, i parlava molt bé el català i l'espanyol; era carinyosa i xerraire, guapa, prima però ben mobladota. Passaren moltes hores junts i en Jaume se n'enamorà bojament. Una setmana abans de donar-li l'alta li proposà d'anar a viure amb ell. Va dir-li que hi aniria com a infermera per atendre les hipotètiques seqüeles de l'accident, més que tot de cara a la seva dona i a la gent. La noia, d'esperit pràctic, no s'ho pensa massa, puig no volia rentar culs i buidar gibrelletes tota la vida. És clar que li duia 30 anys, però era amable i carinyós i, en certa manera, li recordava el seu pare, que mataren a la guerra de Bòsnia.

Bé, un cop instal·lats a la Coromina, de principi guardaven les formes però la cosa va fugir de mare i ja no s'amagaven. Les discussions amb la dona eren contínues; fins que un dia agafà la maleta i se'n va anar. Ja tenim la Nàdia mestressa i senyora amb criades a les quals podia manar, això sí, amb bones paraules i educació, potser degut a les privacions i tractes rebuts al seu país d'origen. S'ha de dir que al personal li agradava més la nova mestressa que l'altra, sorruda i rondinaire. Quant al seu marit, no és que n'estigués enamorada, però encara que ell fos de natural garrepa li deixava manejar els diners sense demanar comptes, content de portar al costat una dona jove i guapa, una dona de bandera. Fins que un vespre, sopant amb uns amics i discutint de política un ictus fulminant se'l va endur a l'altre barri.

La gent dreta mira el seguici, com un savi analitzant un microbi al microscopi. Els fills, de bracet amb la vídua. Els parents més propers, uns feia anys que no es veien, altres que no es podien veure, però pel què diran... val més anar-hi. Potser las cares més llargues eren les dels masovers, amb els geccs de vellut i recargolant les gorres a les mans, pensant com aniria amb la mestressa, sense experiència i els fills lluny de casa: un de diplomàtic a París i l'altre professor en una universitat americana.

Un cop tots asseguts, començà la misa exequial, els kíries, l'evangeli, etc. Fins la paraula de Déu més o menys tothom seguia la cerimònia amb devoció. El lector començà la carta de Sant Pau, i el personal ja es va distreure; un comptava els llums de l'altar, l'altre rumiava com coi s'ho feien en aquell temps per aixecar els carreus de les voltes

Fustes Magret, S.A.
Explotacions Forestals - Fàbrica de serrar - Parquets

Ctra. de Sant Joan, 1 - 17867 Camprodon
Tel. 972 74 00 40 - Fax 972 74 11 65
fustesmagret@ciatsa.com

GREVOL
HOTEL • SPA

Carretera de Camprodon a Setcases
Vall de Camprodon - 17869 LLANARS (Girona)
Tel. 972 74 10 13 - Fax 972 74 10 87
e-mail: info@hotelgrevol.com - web: www.hotelgrevol.com

Lux Mundi

Visites guiades
info@luxmundi.cat

sense grues, en Pepet de can Culebra deia al seu veí de banc: "Collons, aquest Sant Pau quin fart d'escriure cartes es va fer; si avui fos viu faria la competència a en Benet i Jornet fent serials de televisió.

En un altre banc, els representants de l'ajuntament amb prou feines s'aguanten els badalls; només van a missa als enterraments, no se sap mai on es pot esgarrapar un vot. La Caterina de can Marxapoc patia, havia deixat l'escudella al foc i no fos que l'acte s'allargués massa.

En Senyora, de Batet, tractant de bestiar molt conegut a la Garrotxa, el Ripollès i el Berguedà, rumiava i no parava de donar-hi voltes tot mirant el taüt. El cas era que tres dies abans de la mort d'en Jaume li havia comprat set vedells; li va costar tancar el tracte, ja que tots dos eren hàbils negociadors i com que aquests tractes es fan sense papers, perquè amb una encaixada de mans n'hi ha prou, el dilema era: si només ho sabien ells dos, els pagava o no els pagava?

El funeral seguia el seu curs. La Rosita perruquera deia a la de cal Minero: "Tu creus que en la mort del seu home s'havia d'empeponar tant? Valga'm Déu! aquests llavis i les celles; és com si volgués sortir a *Sálvame*. La deu haver pentinat la Llagartona; jo no portaria mai un pentinat així en un enterrament, sembla una artista".

Uns bancs mes enllà, en Julià, gros propietari, pensa mirant el taüt: "ja només quedo jo d'aquella colla jove i valenta que vàrem fer la guerra. Aquells protagonistes d'un fet que avui em corseca l'ànima. Tornarem vestits de falangistes, orgullosos de ser els guanyadors, hereus de grans cases saquejades i robades pels comitès. En Jan de cal Deixat va ser un dels saquejadors; membre del comitè, participà en l'assassinat del vell rector del poble veí. Va ser agafat i empresonat, però cosa estranya, a l'any i mig ja era al poble passejant-se amb aire de perdonavides. Nosaltres decidírem d'executar-lo. En un pot vam posar-hi boles blanques i una de negra; arribat el dia, amb un fusell txec dels molts que es trobaven abandonats, vàrem extreure les boles del pot; als altres els va tocar les boles blanques, i a mi, em surt la negra. Vaig dir que a sang freda jo no podia fer-ho i en Jaume va dir: "si tens escrúpols ja ho faré jo". Una nit el va esperar i d'un tret al cap el matà. Com és

lògic hi va haver una mica d'enrenou; però no s'investigà gaire, poques ganes de voler saber... en fi, no va passar res. "Ara és aquí dins una caixa; sap si el de dalt ja li està passant comptes. Encara que jo no ho fes físicament, sóc tan culpable com ell", pensava.

La Jana, deia a la de can Xinxeta: "Has vist com van els fills? La mare tan empolainada, i ells... el petit encara porta 'trajo' i corbata però el gran, amb una jaqueta verda amb grosses lletres blanques a l'esquena". —"Dona, això ho porten a les universitats americanes". — Jana — "aquell de cabells blancs i 'trajo' clar qui deu ser? Mira que n'és de guapo".

La Mariana, de 80 anys, resa per l'ànima del senyor Jaume. Sempre li estarà agraïda; després de la guerra, amb tres criatures petites (al seu Felip el mataren a la batalla de l'Ebre), en la misèria més negra va recórrer als amos de la Coromina. L'ajudaren amb generositat, és clar que en Felip era al costat nacional. Un que resava amb devoció era don Fulgencio Hinojosa, magistrat de l'Audiència de Barcelona que, en jubilar-se va triar la tranquil·litat del poble. Tenia set fills i era de l'Opus Dei. Les velletes assegudes als bancs de la capella dels Dolors, resaven parenostres un darrere l'altre.

La Teresa, enamorada platònica del mossèn pregava perquè l'agafés de majordoma. En un altre banc les dones xiuxiuejaven: "Aquesta, amb el ronyó ben cobert aviat tindrà un maromo".

La missa exequial continuava; arribà l'hora de parlar el mossèn: va mirar la nau plena de gom a gom amb tristesa. Pensava: "només s'emplena pels enterraments", però el consolà veure el contingut de les bacines que l'ajudaria a refer el teulat de la sagristia.

Ja se sap que als enterraments el difunt sempre havia sigut bona persona, amb bones qualitats, etc., però el mossèn no es volia mullar gaire. Coneixia al seu feligrès i sabia que vivia en pecat. Comença: "Germans estimadíssims en Crist, avui estem aquí per donar cristiana sepultura al nostre germà Jaume i acompanyar i donar condol a la família. Humà com tots nosaltres, amb els seus defectes i les seves virtuts, degut a les circumstàncies

COSTABONA

Embotits, Pâtés i Productes de l'Ànec

Ctra. de França, s/n Tel. 972 74 03 84
17868 MOLLÓ (Girona) Fax 972 74 05 88

TALLER DE SERRALLERIA

Xemeneies
Complements
Recuperadors de calor
Objectes d'artesanía

Disseny

Pla de Sant Ramon, s/n
Tel. 972 74 09 39 - CAMPRODON

ELECTRICITAT

València, 59 - Tel. 972 74 03 30
17867 CAMPRODON

de tots conegudes s'apartà de l'Església que, en certa manera, li girava l'esquena i va complir sempre ajudant econòmicament, i assistint a la santa missa. Ara resem un parenostre en sufragi de la seva ànima". I després del rum-rum del parenostre començà l'Eucaristia. La majoria anaven a combregar; en Senyora, de Batet, en veure que quedava sol al banc, per allò del què diran, hi va anar. En tornar al lloc, ja ho tenia clar. No pagaria els vedells, al cap i a la fi la vídua i els fills s'ho patejarien tot, i es quedà tan ample!

Acabada la cerimònia el capellà va dir allò: "Que els àngels t'acompanyin al paradís i t'obrin les portes de Jerusalem". En Serafí de cal Gravat va dir al seu company de banc, en Julià: "Si els precs dels que som aquí li han d'obrir les portes, va llest. Anant bé, mig batent, amb prou feines". "Ja pots ben dir-ho". En aquell moment treien la caixa i tothom es posà a aplaudir. "Collons, aquesta moda no l'entenc. Morir-se no té cap mèrit, tu no tries el moment i ho fas ben bé per força". "Saps què? deixem-nos de filosofies barates i sortint anem a fer un got de vi a la Parra.

La gent sortia més de pressa que no pas hi havia entrat, enlluernada pel sol tardoral. Els enterramorts repartien recordatoris (una foto molt maca de la Coromina). Ja han passat a la història els santcrists i marededéus. A dins, un vers del poeta del partit, en Martí i Pol. Poeta mediocre que ha desbancat als eminents Verdaguer i Maragall. A fora es formaven grups... salutacions de coneguts: "Feia temps que no ens vèiem", parlen de la independència, que si en Rajoy i en Mas, que si l'ebola, del preu dels mulats a la fira d'Espinavell, rient s'ensenyen *WhatsApps*. Parlen de coses intrascendents. Mentre, el cotxe fúnebre, amb el portó obert i la caixa a la vista, com si no hi fos, ja que

ningú el mirava ni en feia cas, envoltat de xerrameques, riures i bromes. La gent anava marxant i, amb una última mirada al gravat, digué en Julià: "Si en Jaume ho pogués veure, amb el geni que tenia, l'emprendria a bastonades"... Va restar un moment en silenci i encengué un caliquenyo. "Apa, Julià, anem a fer el got de vi".

Josep Miró Ballabriga

15 d'octubre de 2014

Despertaba el día

A su albor primero

Con sus mil ruidos

Despertaba el pueblo

Ante aquel contraste

De vida y misterio

De luz y tinieblas

Yo pensé un momento

Dios mío qué solos

Se quedan los muertos

Gustavo Adolfo Bécquer

**ESTÈTICA
SUSANNA**

Passeig de la Muralla, 8 auc 6ª - T.677 738 955
17867 CAMPRODON (Girona)

**GARATGE
JORDI**

RENTATS, PNEUMÀTICS,
PRODUCTES AUTOMÒBIL,
TALLER
COMPRA - VENDA
VEHICLES NOUS
I D'OCASIÓ

Carretera de Sant Joan, 14
17867 CAMPRODON (Girona)
Tel. 972 74 10 49 - Fax 972 74 09 26
Mòbil: 609 30 96 46

**FUSTERIA
Barbonell S.L.**

Carrer del Mur, 7
17867 Camprodon (Girona)
Tel. / Fax 972 74 08 38
www.barbonell@wanadoo.es

*club
Golf
Camprodon*

Tel. 972 13 01 25 - 17867 CAMPRODON

**ESPECIALITAT
EN TORTELLS
I BOLLERIA**

SALA

C. Ferrer Bàrbara, 14
Tel. 972 74 01 32
17867 CAMPRODON

ESTARÀS ENTRE NOSALTRES

*El temps no s'atura, el sol surt cada matí, i ja tornem a tenir aquí
la Setmana Santa.*

*Tieta, ja fa un any que ens vas deixar, ja fa un any que no ens
somrius!*

*Et trobem molt a faltar; el teu record ens ha deixat un buit, un buit
ple de profunds silencis i de preguntes sense respostes.*

*Durant aquest any hem hagut d'aprendre a viure sense tu. Estem
intentant somriure de nou, sempre recordant el teu immens
somriure i la teva alegria en veure els més petits.*

*Ja són aquí les dates que més t'estimaves, la teva Setmana Santa.
Tu, que amb tanta devoció i tanta implicació feies que tot fos tan
real!*

*Un any més sense tu, la Processó sortirà, els Passos i els romans
faran el seu recorregut pels carrers de Camprodon.*

*No tindrem la teva presència, però nosaltres sabem del cert que
hi seràs, que ens acompanyaràs en el camí, des del començament
fins al final.*

*Estaràs entre nosaltres, aixecarem el cap i en algun lloc del cel, de
ben segur que veurem una estrella amb el teu nom: MANOLI.*

I aquesta estrella ens il·luminarà i farà que tot surti bé.

BONA SETMANA SANTA A TOTHOM!

Sílvia Mesas

AUTO SANTI S.C.P.
COMPRA - VENDA
VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

17867 CAMPRDON (Girona)
Tel. 639 31 65 88

Can Galló
turisme rural

Ctra. d'Espinallva, s/n
17869 Llanars (Girona)
Vall de Camprodon

Tel. 972 740 199
Mòbil. 606 920 743
www.cangallo.net

**natur
VET**

COMPLEMENTES DE QUALITAT
PER A ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI
PRIMERES MARQUES

Carrer València, 38 - 17867 Camprodon (Girona)
Tel. 972 741 432 - mòbil 606 979 777
roser.naturvet@gmail.com

**CONSTRUCCIONS
TRIADÚ SUÑER S.L.**

C. Isaac Albéniz, 14 - Apartat de correus 47
Tel. i Fax: 972 74 10 33 - 17867 CAMPRDON

**PELL MODA
descamps
tm6**

Carrer València, 33
Telèfon 972 740 784
17867 Camprodon

**KIDS
CAMP**
EL CAMPAMENT DE LA DIVERSIÓ !!!

Avda. Maristany, 3 - Tel. 972 74 00 26
www.kidscamp.cat

ARMATS, MANAIES, ESTA FERMS... ELS ROMANS DE LA PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS DE CAMPRODON

He revisat la col·lecció de programes de Setmana Santa i la Processó dels Sants Misteris, abans de posar-me a escriure aquest article. Aquesta tradició camprodonina ha estat molt ben lloada, però no vull acollir-me a la possibilitat — que se m'ofereix — de glossar altres temes relacionats amb Camprodon, i opto pels valors culturals de l'esdeveniment, a partir del I Congrés de Cultura Tradicional i Popular que, des de la direcció del Servei de Promoció Cultural de la Generalitat de Catalunya, vaig promoure a cavall dels anys 1981 i 1982, inaugurat al Palau de Congressos de la Fira de Barcelona i amb cloenda a la Casa de Cultura de Girona. Catorze àmbits d'arreu de Catalunya, a prop de tres-centes ponències i comunicacions, milers de participants en els debats i molts més a les places i carrers de les ciutats que el varen acollir, amb l'objectiu de dinamitzar la recuperació de les tradicions i els costums populars, que tot just acabaven d'alliberar-se d'una política cultural que els ofegava, només perquè formaven part de la nostra identitat nacional.

Va ser aleshores que vaig sentir parlar de la desfilada de romans que volia recobrar Camprodon, poc després que Joan Saqués —delegat territorial de Cultura de la Generalitat— em parlés dels manaies de Girona i Sant Hilari, plantejant una ajuda a la recuperació d'unes costoses armadures de metall.

Coincidint amb l'arribada de la democràcia, les expressions del catolicisme havien anat desapareixent del carrer, al mateix temps que es produïa una notable recuperació de les tradicions populars. Els armats havien arrelat durant segles com una manifestació popular paral·lela a la litúrgia i reclamaven el seu espai en la nova situació, mentre l'Església patia l'estigma d'haver estat la columna espiritual del nacionalcatolicisme, en contrast amb l'agressió que havia patit durant la República i la guerra. En realitat, Camprodon ja havia recobrat la tradició dels armats romans —que venia del 1867— en la immediata postguerra amb aquelles

L'Hotel de Camprodon

Plaça Dr. Robert, 3
Tel. 972 74 00 13
17867 CAMPRODON

BAR CASAL

CAFETERIA
Maria Teresa
Plaça Doctor Robert, 1
CAMPRODON

Ferruqueria
Unisex

Mireia

C. Sant Roc, 28 · Tel. 600 863 387
17867 CAMPRODON

Restaurant
Can Rosa
Cuina Casolana

Veïnat d'Abella
17869 ABELLA
(Girona)

Tel. 972 740 740
Part. 972 740 578

Peleteria Gratacòs

Plaça C.A. Torras, 2
Tel. i Fax 972 74 11 02

17867 CAMPRODON
(Girona)

Pastisseria

C. València, 1 - 17867 CAMPRODON
Telèfon: 972.740.122

processons espectaculars en què hi havia de ser tothom, si no volia ser mal vist. No obstant, s'havia acabat perdent el 1969, fins que les llibertats van tornar a posar de moda els valors tradicionals com a expressió d'identitat. D'aquí ve la referència que he fet al congrés que se celebrà en el context del Pla de Dinamització Cultural que em tocà redactar i dirigir entre el 1980 i el 1985. A Camprodon arribà aquella inèrcia dinamitzadora, que també em connectà amb la gent del Casal Camprodoní, que volia renovar el pati de butaques de la sala. Es tractava de donar impuls global a la cultura i el cinema és una cultura molt especialment penetrant, com hem pogut veure en el gran esforç que s'ha fet recentment per incorporar les noves tecnologies digitals per no perdre l'exhibició de cinema amb tanta tradició local. D'aquella època deu venir la Coral Camprodon, hereva d'una societat coral amb un nom tan brillant com és La Renaixença, que ens recorda el Moviment Claverià que va pujar pel Ter fins a Camprodon.

Tornant a la Processó dels Sants Misteris, no és gens estrany que es reprengui als anys vuitanta, quan s'estaven aplicant les conclusions del congrés ja referit i l'Església catalana havia fet rectors aquells inquiets vicaris que van viure esperançats el Concili Vaticà II i que, en aquell moment, impulsaven una dimensió activa del laïcisme en el sí de la vida parroquial. Potser no va ser exactament així el que va succeir amb el ressorgiment de la desfilada de romans, però estic convençut que el fet que ara mateix la Processó dels Sants Misteris sigui un esdeveniment molt popular entre els camprodonins i els forasters que ja ens sentim vinculats a la vila, té molt a veure amb les noves actituds de l'Església i que el conjunt del país hagi assumit les tradicions de qualsevol signe, fent-les arrelar de manera diferent a com ho feia l'estat confessional. Ara mateix, tan aviat com se senten els timbals, la Processó omple els carrers per on passa de veïns i forasters, que volem ser a Camprodon per Setmana Santa. Potser també s'ha de considerar un cert interès turístic.

taller Morer
fundat el 1894

www.tallermorer.com

**HOTEL RESTAURANT
CALITXÓ**

El Serrat, s/n. - Tel 972 74 03 86
17868 MOLLÓ (Girona)

CLUB TENNIS CAMPRODON

Bac de Sant Pere, 1 - Tel. 972 74 08 12

TV!

C/ València 50 -17867 CAMPRODON - Girona
Tel. 972 741 483
elalau@valldecamprodontv.com
www.valldecamprodontv.com

TEISA 1920

Estació d'Autobusos de Camprodon
Tel. 972 74 71 81
C. Sardenya, 16 - Tel. 972 20 48 68
17007 GIRONA

**PENYA BARCELONISTA
CAMPRODON I COMARCA**

Pl. Dr. Robert, 1 - Tel. 678 75 91 92
C/ Sant Roc, 22 (Museu Isaac Albéniz, 2a planta)
17867 CAMPRODON (Girona)

No és gaire devota aquesta afirmació, però no ha d'estranyar. Per parlar d'aquestes qüestions, és imprescindible consultar el *Costumari* de Joan Amades (1890-1959), obra cabdal per

entendre les tradicions i els costums dels catalans. L'Amades va recórrer el país de banda a banda, amb l'objectiu de fixar la memòria popular. La seva obra és extensíssima i ha estat la font documental en la qual s'han basat la majoria d'estudiosos que l'han succeït. Entre ells hi hem de comptar l'Amadeu Rosell i la seva recuperació del cançoner i la música popular, m'agrada dir-ho com fent justícia. Tinc davant dels meus ulls el *Costumari*: cinc volums en format gran amb un miler de pàgines cadascun i nombroses il·lustracions que ell mateix va dibuixar. N'hi ha diverses dels armats amb pinta de romans. Són nombroses les referències a les processons i als manaies, situant l'origen al pla de Barcelona al segle XV, concretament a l'església del Pi; des d'allà es va treure al carrer el que es feia en principi dins del temple, a causa de la multitud de visitants que hi acudien impulsats pels gremis i confraries que aportaven els passos o misteris més artístics i de més mèrit. "El armats —cito textualment l'Amades— havien d'anar darrere el Misteri del Sant Sepulcre, però no sempre era així; en molts casos anaven al davant de la processó. La colla solia reunir-se a la casa del capità Manaia i d'allí sortia formada amb tota ostentació cap a l'estatge de la confraria o del particular que guardava el Sant Sepulcre. Aquest era acompanyat a l'església de la qual havia de sortir la processó, i mentre estava allí li feien la guàrdia un grup d'armats que a cada moment es rellevaven fent molt de soroll. Entrada la processó, tornaven a acompanyar el Sant Sepulcre i el capità a casa seva".

He buscat al *Costumari* cites sobre Camprodon i hi he trobat força apunts d'entrevistes amb gent del Ripollès i el reconeixement que aquesta tradició està molt estesa per les comarques gironines, citant altres modalitats de processons com la que recull la Dansa de la Mort de Verges, afirmant que a les primeries del segle XX hi havia una representació similar a Beget, però —investigador obsessionat com era—, troba els armats arreu de Catalunya, sense utilitzar l'expressió

CAMPROLOT, S.L.

Administració de Loteria nº1

c/ València, 57
Tel. 972 74 01 84
17867 CAMPRODON

luengo

CLÍNICA DENTAL
Dr. Jesús Luengo
Col·legiat 2802

Tel. 972 13 06 96

C/ València, 32
17867 CAMPRODON

Tac dental
Odontologia general
Cirugia oral
Implants dentals
Ortodòncia
Estètica dental
Periodòncia
ATM
Patologia oral

Hostal P **
La Placeta

HABITACIONS amb bany
RESTAURANT de 9 a 11 NIT

Plaça del Carne, 9
Tels: 972 74 08 07 - 70 15 20
17867 CAMPRODON

TRAVESA
Pastisseria

C. València, 67 - Tel. 972 74 01 71
CAMPRODON

Collboni, s.c.

Electricitat, Electrodomèstics, Telecomunicacions,
Projectes ICT'S, Projectes elèctrics.

MÉS DE 65 ANYS AL VOSTRE SERVEI

Plaça Dr. Robert, 10 - 17867 CAMPRODON
Tel. i Fax 972 74 02 67
mòbils: Xavi: 605 245 228 - Joan: 609 462 686
mail: collboni@sitelcon.com

Restaurant
LA MURALLA

Especialitats en Peix

C. Catalunya, 13
17867 CAMPRODON

TEL. 972 74 09 00
(Girona)

"romans", però sí la d'armats o manaies. Per les descripcions es fa evident que es tracta de la mateixa escorta processional que recorda les esquadres de l'Imperi Romà, acompanyades de cornetes i tambors.

El *Costumari* és el referent imprescindible, no obstant, Internet ens posa ara a l'abast la investigació desenvolupada pels seguidors de Joan Amades, gràcies a les webs de la xarxa d'organitzacions que s'ocupen d'aquest àmbit de la cultura tradicional i popular. La Processó dels Sants Misteris també té la seva pròpia finestra a Internet, on hi podem trobar la programació i la col·lecció de les memòries editades. Una altra web coordina tot un seguit de grups d'armats, manaies i estaferms... La wikipèdia ens ofereix una extensa i documentada informació, que la web *festes.org* arrodoneix eficaçment des de la proximitat i el coneixement dels autors. En tots aquests espais s'han localitzat manifestacions en la línia dels romans de Camprodon —però amb les altres definicions— a Banyoles, Besalú, Figueres, Sant Hilari, Girona, Manresa, Mataró, Llagostera, Lleida, Tarragona, Reus, Torredembarra, Sant Vicenç dels Horts, Badalona, Martorelles... Hom té la impressió que, des d'aquell congrés celebrat als inicis dels vuitanta —en què hi participà l'admirat Amadeu Rosell—, les companyies d'armats o formacions d'armats han proliferat arreu.

A Camprodon s'han convertit en una expressió espectacular de la Setmana Santa, gràcies a la continuïtat dels promotors, que han sembrat afició entre el jovent, generant l'autoestima que ha sorgit per la pertinença al grup. Aquesta és la meua impressió personal. Ja fa una dècada que sóc a Camprodon i hi tinc amics que fan gala de la seva antiguitat com a integrants dels Romans i porten els seus fills a les desfilades. Se'ls veu molt cofois quan passen pel teu costat desfilant marcialment, tot mirant endavant. Algun d'ells m'ha explicat que, quan Camprodon era plaça militar, també hi participaven els soldats aquarterats i altres

recorden amb nostàlgia la Cobla Camprodon. Em pregunto si no es podria recobrar aquella formació musical en un lloc tan representatiu de la Girona sardanista, distingit pel naixement d'Isaac Albéniz, a qui es dedica un festival i ens regalà una gran commemoració, amb concert final al Gran Teatre del Liceu. Les sardanes al Prat (oficialment plaça del Doctor Robert, gran metge i promotor cultural), presidida pel Casal Camprodoní i l'Hotel de Camprodon; potser també als Quatre Cantons en el tradicional concert de la Festa Major, tindrien el valor afegit dels músics camprodonins, de la mateixa manera que arrodonirien la processó, que aquest any tampoc no em penso perdre. Si s'està activant el Casal, si es recobrà la processó i la coral, encara que sigui amb un altre nom... No hi ha músics a Camprodon per a formar una cobla?

Em perdonaran la intromissió d'un foraster ja enamorat d'aquesta vila. Quant dóna de si parlar dels Romans de Camprodon!

Pere Baltà

MARIA GATIUS perruqueria home - dona

Plaça Dr. Robert, 6 · 17867 CAMPRODON · 972 74 08 28

modes perals **Paquita Campos**

C. València, 6 - Tel. 972 74 00 81
17867 CAMPRODON

Casanova Germans, S.A.

Fàbrica d'embotits

Ctra. de Molló, 6
Tel. 972 74 00 50
Fax 972 74 10 51
17867 CAMPRODON (Girona)

Carnisseria Tony
Engràcia Roura

CARNS SELECCIONADES - MATANÇA PRÒPIA
EMBOTITS I FORMATGES ARTESANALS

Plaça de la Vila, 6 - Tel. i Fax 972 74 09 79
17867 CAMPRODON (Girona)

Bac de Sant Antoni
17867 Camprodon (Ripollès)
Tel. 660 013 007

reserves@hoteletdelbac.com
www.hoteletdelbac.com

L'HOTELET DEL BAC
HOTEL DE MUNTANYA

La Casa de la Mel

Ca La Núria

SETCASES

MANEL SURROCA: "EL SABATER I PINTOR DELS QUATRE CANTONS"

S'ha escrit prou sobre en Surroca pintor i segurament molt menys sobre en Manel de can Gona, el sabater dels Quatre Cantons. La intenció d'aquest article és precisament conèixer una mica més en Manel Surroca des d'aquesta vessant.

Diversos fets, alguns de cabdals, van marcar la seva vida. Probablement el primer d'ells va ser quan en esclatar la Guerra Civil espanyola, i ell amb dinou anys, ja pren una primera gran decisió: marxar tot sol a París amb una jaqueta sobre l'altra, sense maleta. Va ser a la capital francesa on el seu oncle, Joaquim Claret, li va ensenyar l'ofici d'escultor encara que, per guanyar-se la vida feia de jardiner, ballador professional... sense oblidar-se de jugar a futbol, una de les seves grans passions.

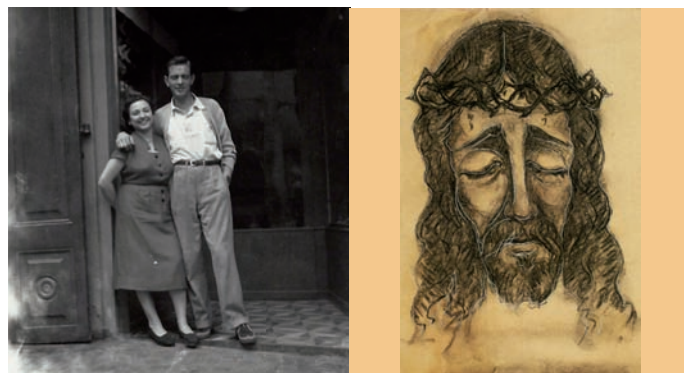
París és un dels nius del seu aprenentatge; allà aprèn molt de molts i sobretot a espavilar-se quan es troba un món nou, tenint en compte un canvi tan notori, passar d'un poble de poc més d'un miler d'habitants a una ciutat d'un grapat de milions.

És així que, l'estada a la ciutat de la Llum, on molts artistes hi anaven a la cerca de la inspiració, el va marcar en positiu i així li agradava explicar-ho: "Ho vaig viure tot intensament i vaig saber aprofitar el temps que vaig estar-hi".

Pocs dies després d'acabar la Guerra Civil, torna cap a Camprodon i als pocs mesos se'n va a fer el servei militar a la Corunya i Lleó. Ja finalitzat, torna a Catalunya i pot entrar a treballar al taller d'en Frederic Marés, on s'hi està uns quants anys. Sotadament, el seu germà es posa molt malalt i li va voler fer costat als darrers temps. En Manel viu un dels fets més durs: la mort prematura del seu germà, l'Anton. Tenia vint-i-cinc anys i no va poder veure el seu somni: exposar a Barcelona. Una manera de retre-li homenatge fou acabant l'exposició pensada per l'Anton. Però aquesta exposició, que va preparar en Manel pel seu germà, no va ser amb les seves escultures, a què havia estat donant forma fins llavors, per no competir amb l'Anton, sinó tot al contrari, es va endinsar ja al món de la pintura. És a partir d'aquí, que la seva vida artística vira i on la paleta i els pinzells comencen a ser els seus aliats.

A partir d'aquest període exposa, pinta els programes de la Festa Major, guanya premis, coneix diferents grups i moviments pictòrics significatius i no para de treballar. Continua vencent etapes i no les desaprofita.

Però tornem a en Manel sabater. Als trenta-tres anys es va casar amb la seva estimada Conxita, essent padrí de bodes el seu admirat i protector, Frederic Marés. Durant aquell temps, va donar classes a l'Escola de Belles Arts i va viure pletòricament la Barcelona profunda i misteriosa. Fou aleshores que succeí un altre dels moments claus de la seva vida, quan va intentar que els pares anessin a viure a la Ciutat Comtal per fer

costat a la seva dona, que havia patit un avortament. No ho aconsegueix i en un gest clau i noble en la seva vida privada, torna a Camprodon i es posa al front de la sabateria familiar dels Quatre Cantons.

Aquest pas li marcarà el futur; n'és prou conscient i actua en conseqüència. Comença un altre tipus de vida i ho fa amb la fe cega que és el que li tocava fer arribat a aquest punt.

La sabateria era un negoci familiar que havien portat els seus pares: en Jacint Surroca i la Remei Claret. El seu pare, a més a més de sabater, pintava aquarel·les, decorats per al teatre i va ser un bon fotògraf, afició que va heretar en Manel.

Som molts els que ens hem comprat les primeres xiruques en aquest establiment i vam ser atesos amb elegància i energia per aquest gran camprodoní. Això sí, a la rebotiga, a més a més de fer algun apedaçament, mai no va deixar de pintar. Allà madura i es perfecciona, tot fent gala de la seva gran imaginació i d'algun consell que el seu amic Joan Ponç, que passava els estius a la Roca, li donava en les seves visites i que alhora el va ajudar a superar una lleu depressió.

Les vendes de vambes Victoria de tota la gamma de colors, sandàlies de goma per anar al riu, als càmpings, xiruques per a la muntanya, espadnyes tant per als vilatans com per als estiuencs acabats d'arribar a la vila, eren també una de les seves fonts d'inspiració, perquè *la pintura és color*, frase que no es cansava de repetir. Sens dubte, va tenir en la Conxita un model constant, a qui va pintar i esculpir. Mirant els seus vius i grossos ulls de seguida la reconixeríem. En Surroca va gaudir i va patir amb ella. La seva mort el torna a deixar molt tocat, en un altre dels seus moments claus, i és quan comença un nou període. "Ni millor ni pitjor, senzillament diferent", deia. I de nou troba en la pintura un refugi i una esperança.

He quedat que no parlaria de la seva extensa obra però és obligat deixar petjada del que va fer pel seu poble, que va ser

Colom CARNISSERIA:
Especialitat en vedella i xai de la Vall de Camprodon
Embotits casolans
Matança i elaboració pròpia

Rafel i Ma Àngels

Pl. Dr. Robert, 20 - Tel. 972 74 01 58
17867 CAMPRODON (Girona)

BAR Tarannà

Tel. 972 13 03 05
C. Catalunya, 2 - 17867 Camprodon

Taller LLONGARRIU

Carrer Pla Sant Ramon, nau 4
17867 CAMPRODON
Tel. 972 74 04 84
E-mail: jllongarriu@hotmail.es

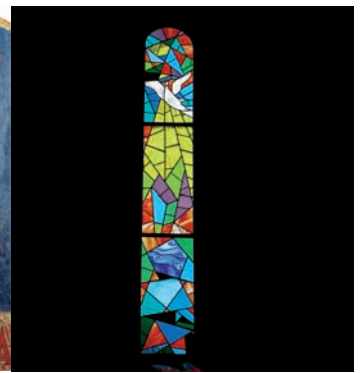

molt, i quan la repassem ens adonarem de l'estimació i orgull que hi sentia, mireu sinó:

El medalló del monòlit de l'Albéniz al Planet (1960); per cert, la família del pintor, després del traspàs van trobar, sota una taula, el motllo de guix que havia fet servir. *Els tres pelegrins de la Font del Robí* (1973), situat al vestíbul de l'Ajuntament; *La vellesa* (1991), al Casal de la Gent Gran, al carrer Freixenet; el cartell del VIII Festival de Música Isaac Albéniz (1993); l'obra *Benvinguda* (1996), ubicada a l'entrada de l'escola Dr. Robert; *Les edats de la vida* (2003), al vestíbul de l'Hospital; l'escultura de Sant Bartomeu, als Quatre Cantons; el cartell i programa de la Festa Major de Sant Patllari amb un pintura dels gegants (1994); el *desaparegut* quadre que va estar molt de temps a la Caixa de Pensions; i l'any 2009 es va col·locar un vitrall a la capella del baptisme de l'església de Santa Maria, basat en una obra seva que va substituir un altre vitrall sense valor artístic. Un vitrall amb gran lluminositat que dona una interpretació cubista del sagrament del baptisme amb la presència de l'aigua i de l'Esperit Sant.

L'any 1995 va projectar una pintura de grans dimensions que aniria a l'absis de l'església de Santa Maria que representava l'Ascensió. La pintura havia d'ocupar tres de les cinc cares de l'absis. El cos central havia d'anar sota de la imatge de la Mare de Déu, obra d'en Frederic Marés i que, per cert, ell va adaptar. La pintura havia d'anar muntada damunt uns taulers de fusta que no alterava els elements arquitectònics de l'església. Colors foscos a la part més baixa i colors clars i nets a la part superior (la llum eterna de la veritable vida). Va quedar en projecte en tant que, des del bisbat de Vic van preferir que la pintura no amagués l'austeritat del mur gòtic del temple. Som molts els que ens ha costat d'entendre aquesta decisió.

I en tant que aquest és un article per a la revista de Setmana Santa, he volgut deixar per al final una obra seva que cada any veiem a la processó: *El Sant Sudari*, que ell va pintar i que la Verònica s'encarrega de recordar-nos.

I qui no recorda les "nadales personalitzades" que enviava cada any per aquelles festes?

També, curiosament, els seus familiars, un cop mort, varen trobar en el fons d'un armari la làpida que en aquests moments hi ha al seu nínxol, al cementiri. És una gran obra, fidel reflex de com pintava i veia les coses de l'altre món...

Tots en llocs públics, de lliure accés. Tots simbolitzant cada moment de la vida de la gent d'aquesta vila, tots fets pensant en el poble.

Home rialler, molt actiu, alegre i inquiet. Era difícil estar trist a la vora d'en Manel.

Tenia una bona alçada i un caminar enèrgic i decidit. El seu rostre, molt expressiu, on destacaven els seus ulls menuts però plens d'expressió, del color del mar, deien les seves estimades nétes-nebodes. La tonalitat rosada de les seves galtes completaven una figura que era nerviosa i franca a la vegada. De tant en tant deixava anar algun estirabot, calia anar en compte, però això també formava part de la seva manera de ser. No estava mai satisfet i sempre en volia més i més.

Als darrers anys, quan ja era gran, passava l'època del fred a casa dels seus nebots, a Barcelona, on a més a més de pintar passejava molt per la ciutat, fet que li era font d'inspiració.

Faltaria alguna cosa si no s'esmentessin unes quantes frases que havia repetit molt i que definien prou bé la seva personalitat. Aquestes són les triades entre d'altres:

Només he estat influenciat per en Joan Ponç.

La qüestió és anar descobrint coses.

Si no fos per la pintura, ja estaria mort fa molt de temps.

No vull recordar segons què.

**CARNISSERIA
XARCUTERIA**

Pairó

C. València, 23 - Tel. 972 74 01 47
17867 CAMPRODON (Girona)

Casal Camprodoní

C C

GIRBET

Serveis Tècnics Veterinaris
Especialistes en petits animals i cavalls

Elisabet Roca Irati Aldanondo
stv.girbet@gmail.com
972 74 01 34 // 681 062 533

Urgències 24h Servei a domicili

El verd de Camprodon és com una maragda.

Sóc un solitari, un feres.

El quadre és un diàleg amb un mateix.

He sacrificat moltes coses per la pintura.

Però no voldria acabar, i això no és habitual en un escrit i en Manel ja em perdonarà de fer-ho, sense fer un prec tot esperant que algú reculli el guant. Estic segur que hom hi ha pensat i més d'un ho ha dit o escrit. No menyspreem tant coneixement i tanta obra. En aquesta vila tenim, d'una forma o altra, gent molt entregada o disposada a col·laborar amb les institucions de la manera que correspongui.

I aquí va la demanda: Un espai fix on coincideixin obres de Surroca, Josep Morell, Dàrius Vilàs, Joan Ponç, Moisès Villèlia i segurament d'algun més. Seria prou necessari i positiu per a aquest poble i no tan sols per ser més visitat, que també, amics comerciants, sinó per fer una exposició d'homenatge permanent a aquests artistes. Ells i els seus familiars ho haguessin volgut i encara ho volen. En aquest sentit, la Meritxell (neboda-néta), va fer el projecte final de carrera d'arquitectura sobre el Centre d'Art Surroca, on hi ha ubicat el Pavelló de Camprodon. Posem fil a l'agulla?

Poble de Camprodon: deixa de mirar lluny d'aquí i mira també algun cop, els valors dels teus vilatans!

Gràcies, Manel, per tot el que vas fer pel teu poble, tant pintar com vendre sabates. Vas viure en blanc i negre, però mai vas deixar de pintar el color.

Joaquim Ros i Saqués

El Molí

PERRUQUERIA DONA - HOME i NENS

Josep Morer, 11 - Tel. 972 74 06 75
17867 CAMPRODON (Girona)

**PA
BEL**

*Amb vosaltres
des de 1981*

CAFÉ - BAR - RESTAURANT
Plaça de la Vila, 5
17867 Camprodon
Tel. 972 74 07 51
asteriopabel@hotmail.com

NOM	ANYS	PUNTS 2014
CAPITÀ MANAIRE		
JOAN A. PONS	25	
COMANDAMENT		
EDUARD MOLAS	28	87
BERNAT CAROLA	18	61
ROGER COSTEJÀ	18	56
JOAN MARCER	14	43
SECCIÓ TROPA		
PERE MOLAS	28	91
PAU VILARRASA	28	84
JESÚS VILARRASA	25	84
ESTEVE FARRÉS	26	79
XAVIER MORET	24	73
SANTI MESAS	19	63
JOSEP M ^a COLOMER	18	62
ÀLEX CABANACH	19	59
VENANCIO MARCER	16	55
LLUÍS BASSAGANYA	16	52
ALBERT CABANACH	15	51
ELOI CAROLA	15	49
TONI COROMINAS	15	49
ALBERT TIÑENA	15	48
IVAN CÓRDOBA	16	47
ALBERT COSTA	14	46
JORDI SOTO	15	44
JORDI BASSAGANYA	15	44
JOSEP GUILLAMET	12	39
DAVID SALA	11	38
MOISÈS SOLÀ	12	34
GERARD PAIRÓ	11	30
XAVIER LLORET	9	26
ADRIÀ SELVA	8	24
JORDI SALA	7	24
ERIC DE LUCAS	9	23
JORDI MORET	4	22
ISAAC COLOMER	7	20
ORIOL BURKHARD	7	20
GUILLEM CASAS	6	14
IGNASI JANSÀ	6	15
GUILLEM CASAS	6	14

NOM	ANYS	PUNTS 2014
ALBERT JUANOLA	4	13
PAU MOLAS	4	13
ÀLEX SALA	3	12
ORIOL ARANDA	4	10
FERRAN SALA	4	10
JOAN BALLESTEROS	3	10
YAGO FELIU	3	9
JOAN GRAU	2	8
RAFAEL DANÉS	2	8
PATLLARI ROSELL	2	7
MIQUEL A. PANEQUE	1	1
SECCIÓ BANDA		
MARC MOLAS	26	85
MIQUEL CLARET	27	82
JORDI PRADAS	25	79
JOSEP PRADAS	26	77
PERE SERRA	25	77
ENRIC MATEU	24	73
FELIU COMA	20	71
JAUME HURTOS	21	62
FRANCESC VILA	23	61
EDUARD COMA	17	54
XAVIER MANELA	18	53
MARIÀ MORER	15	51
FRANCIS PANEQUE	11	39
JOSEP SOLÀ	13	38
JOSEP TRIADÚ	11	37
RAÏL MESAS	11	33
SERGI COMA	12	31
IAIXA SOLÀ	10	31
JOSEP CLARET JR.	9	30
JORDI RIGAT	10	26
XAVIER VIDAL	7	24
SERGI CANO	7	21
ALEXANDRE CUADRADO	5	17
JOAN MARCER C.	5	17
CARLES CORTÉS	5	15
J.RAMON AYATS	4	12

NOM	ANYS	PUNTS 2014
TROPA MENUADA 2013		
ASTERIO PANEQUE PÉREZ	1	1
PERE BATLLE COLOMER	1	1
ROGER MONTURIOL LLONGARRIU	1	1
ARNAU VILA BELLIDO	1	1
ALBERT RIGAT VERDAGUER	1	1
ROGER BERNAL PUIGARI	1	1

Restaurant · El Costabona

Plaça Major nº 10
17868 MOLLÓ (Girona) Tel. 972 13 03 63

RESTAURANT El pont 9

Cuina típica catalana, amb vistes al pont romà de Camprodon

C. Camí Cordanya, 1 Tel. 972 740 521

www.restaurantpont9.com

Mónica Rigat

PERRUQUERIA UNISEX

C/ VALENCIA Nº 16
17867 - CAMPRODON

tel: 972.741.340

OBERT A TOTHOM

**BUNGALOUS
TOT CONFORT**

Ctra. C-38 de Ripoll a Camprodon
Tel. 972 74 05 07
www.valldecamprodon.net

RESTAURANT - MENÚ - PIZZES

